

La justícia ataca la immersió

Tres sentències del Suprem ordenen "garantir que l'espanyol sigui vehicular a l'escola"

Les informacions periodístiques (<http://www.naciodigital.cat/noticia/20894&passaact=1>) filtrades dimarts s'han confirmat aquest migdia. El Tribunal Suprem espanyol obliga la Generalitat a modificar el sistema d'immersió lingüística a les escoles catalanes per equiparar el català i el castellà. El Suprem basa la seva decisió emparat en la sentència de Tribunal Constitucional sobre l'estatut.

La Sala del Contenciós-Administratiu de l'Alt Tribunal ha acordat estimar els recursos interposats per dos pares amb fills que cursen l'ensenyament secundari i el segon cicle d'ensenyament primari en centres concertats de Catalunya. Segons la sentència, els pares van sol·licitar, sense èxit, a la Conselleria d'Educació que considerés el castellà com a llengua vehicular "de manera proporcional i equitativa en relació al català".

El Tribunal Suprem ha casat i anul·lat totes tres sentències dictades el desembre de 2008 pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), que avalaven la negativa de la Conselleria d'Educació atendre la petició dels pares. La resposta de la Generalitat va ser que la Llei de Política Lingüística, empara que la llengua vehicular en l'ensenyament no universitari sigui el català.

Mobilitzacions i declaracions

La CUP ha convocat per aquest vespre, segons ha pogut saber Nació Digital, una protesta a la Plaça Sant Jaume de Barcelona contra la sentència del Tribunal Suprem. Per altra banda, CiU i PSC, han convocat rodes de premsa al Parlament per donar resposta a les interlocutòries judicials.

"Reducir el castellà a una matèria docent més del currículum de les diferents etapes educatives obligatòries i privar-li de la seva condició de llengua vehicular juntament amb el català al territori de Catalunya com ha declarat el Tribunal Constitucional donaria lloc a la inconstitucionalitat de l'Estatut i de les seves normes de desenvolupament en matèria d'ensenyament", afirmen els magistrats.

El detall del procés

D'aquesta manera, el Tribunal Suprem ha donat la raó a tres famílies que van demanar al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) que el castellà es "reintrodueix" a l'educació catalana de manera "proporcional i equitativa" i que els escrits i comunicacions amb el centre es poguessin fer en castellà. La Sala del Contenciós Administratiu del TSJC va desestimar el recurs al desembre del 2008. Ara el Suprem anul·la la decisió del Superior de Catalunya.

Els pares havien recorregut prèviament diverses resolucions de la conselleria d'Educació per a l'organització dels cursos. Concretament, els seus fills estan escolaritzats a l'escola La Salle de Tarragona, a l'Escola Sil i l'Escola del Carme, totes dues a Barcelona i al centre Sant Josep de Calasanç Escolàpies de Sabadell. Els magistrats van aprovar les sentències els dies 20 i 27 d'octubre i 17 de novembre

En la sentència que té com a ponent el magistrat Santiago Martínez-Vares García, es considera que "és un fet notori i per tant no necessitat de prova la certa i evident implantació de la llengua

catalana en la societat de Catalunya". Per aquest motiu, considera el magistrat no es pot acceptar "l'exclusivitat en aquests moments del català com a llengua única vehicular en l'ensenyament".

Pel Tribunal Suprem, a Catalunya "normativament s'exclou al castellà com a llengua vehicular, i, és obvi, que no té aquesta condició pel fet que determinades matèries s'imparteixen en castellà, com és la llengua i literatura castellana". Des d'aquest punt de vista, segueix argumentant l'alt tribunal, "el castellà queda reduït a llengua d'estudi, però no és llengua vehicular o docent".

"El català ha de ser, per tant, llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament, però no l'única que gaudeixi de tal condició", així mateix, "el castellà no pot deixar de ser també llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament". Segons el parer dels magistrats, "res impedeix que l'Estatut reconegui el dret a rebre l'ensenyament en català i que aquesta sigui llengua vehicular i d'aprenentatge en tots els nivells d'ensenyament. Però també, no obstant això, res impedeix que el castellà no sigui objecte d'un dret idèntic".

Català "imposat" a l'escola

El Tribunal Suprem espanyol considera que la "primacia" del català a l'escola "imposa" aquesta llengua per "sobre" del castellà "en perjudici de l'equilibri inexcusable entre dues llengües igualment oficials i que en cap cas poden tenir un tracte privilegiat". "La definició del català com a llengua pròpia de Catalunya no pot justificar la imposició estatutària de l'ús preferent d'aquella llengua, en detriment del castellà, també llengua oficial", afirma una de les sentències.

Per tots aquests motius, s'estima els recursos presentats i es reconeix el dret del recurrent a que el castellà "s'utilitzi com a llengua vehicular" a l'escola "en la proporció que procedeix donat l'estat de normalització lingüística aconseguit per la societat catalana, de manera que no quedi reduït en el seu ús al d'objecte d'estudi d'una assignatura més, sinó que es faci efectiva la seva utilització com a llengua docent i vehicular en l'ensenyament".

El Govern haurà de decidir la proporció de castellà i català

El redactor de la sentència reconeix que "aquesta declaració obre un interrogant sobre quin hagi de ser la proporció en el què s'incorpori el castellà com a llengua vehicular al sistema d'ensenyament a Catalunya".

Per aquest motiu, es proposa que sigui la Generalitat qui decideixi. Si considera que l'objectiu de normalització lingüística ja s'ha aconseguit, "ambdues llengües cooficials haurien de ser vehiculessis en la mateixa proporció" i si, per contra, s'estimés l'existència encara d'un dèficit en aquest procés de normalització en detriment de la llengua pròpia de Catalunya, "s'hauria d'atorgar al català un tracte diferenciat sobre el castellà en una proporció raonable".

Aquesta "proporció raonable" de la que fa esment la sentència, creu el Tribunal Suprem que no pot ser "il·lusòria" o que "simplement constitueixi un artifici de mera aparença en l'obligada utilització del castellà com a llengua vehicular".

En conseqüència i per tot a això la Generalitat haurà d'adoptar "totes les mesures que siguin precises per adaptar el seu sistema d'ensenyament a la nova situació creada" per la sentència del Tribunal Suprem sobre l'Estat "que considera també el castellà com a llengua vehicular de l'ensenyament a Catalunya juntament amb el català".

En els seus recursos els pares reclamaven que el castellà "sigui reintroduït com a llengua vehicular de forma proporcional i equitativa en relació al català a tots els cursos del cicle d'ensenyament obligatori" i que "totes les circulars, comunicacions i qualsevol altre documentació oral i escrita dirigida pel centre escolar sigui en castellà, llengua oficial a tot el territori espanyol".

Els jutges també els donen la raó pel que fa a les comunicacions i apunta que les escoles s'hauran de dirigir en castellà als alumnes i les seves famílies sempre que aquestes ho sol·licitin així.